

Hodnoticí aktivita

Zemědělství

Anotace

Žáci ve skupinách připravují stanoviště, která interaktivní formou seznamují s některými aspekty zemědělství, zejména s jeho historií. Každé stanoviště má jiný obsah i metodu. Když je vše připraveno, vyrazí navštívit několik stanovišť, které připravili spolužáci. Na základě dotazníků na sebehodnocení a vrstevnické lze vypočítat úroveň žáka v klíčové kompetenci sociální a personální.

Komplexní systém hodnocení, CZ.02.3.68/0.0/0.0/15_001/0000751

Věk – cílová skupina

3. až 5. ročník

Časová dotace (rozsah výuky)

90 min (2 spojené vyučovací hodiny): 10 min organizace úlohy; 20 min příprava stanoviště; 40 min navštěvování ostatních stanovišť; 20 min reflexe

Znalostní a kompetenční předpoklady žáků

Samostatná práce podle písemného zadání (alespoň část žáků), práce ve skupině.

Organizace práce je poměrně náročná a snadno se zvrhne v chaos, je třeba dobře pochopit způsob, jak se žáci v druhé fázi střídají na stanovištích a zorganizovat, aby vše probíhalo tak, jak má.

Úloha je velice vhodná pro žáky s velkým rozdílem úrovní znalostí a dovedností (například i věkově smíšenou skupinu několika tříd).

Prostorové a materiální požadavky na realizaci

Hodnoticí aktivita se může odehrávat v běžné učebně. Je třeba zajistit tisk většího množství materiálů včetně barevného tisku a některé přírodniny (viz Struktura a organizace realizace hodnoticí aktivity) a přehled potřebného materiálu, který je uveden u jednotlivých stanovišť (dále jen potřebný materiál).

Vzdělávací obor

Člověk a jeho svět

Očekávaný výstup

ČJS-3-4-01 pozoruje, popisuje a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích.

ČJS-3-4-02 roztrídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě.

ČJS-3-1-03 rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost.

ČJS-3-3-03 uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost.

Hodnocená klíčová kompetence

Klíčová kompetence sociální a personální.

Podrobnější informace k hodnoceným schopnostem a dovednostem klíčové kompetence

Při řešení hodnoticí aktivity budou žáci uplatňovat následující schopnosti a dovednosti:

- účinná spolupráce;
- spolupráce při dosažení cíle;
- pochopení potřeby efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu;
- adekvátní interakce a sebereflexe;
- schopnost rozvíjet kvalitní mezilidské vztahy;
- v případě potřeby pomoc poskytnout nebo o ni požádat.

Součásti hodnoticí aktivity

- Zemědělství – stanoviště
- Zemědělství – zadání
- Zemědělství – hodnoticí dotazníky
- Zemědělství – organizační tabulka
- Zemědělství – souhrnné hodnocení

Struktura a organizace realizace hodnoticí aktivity

1. V první fázi (20 min) každá skupina připravuje samostatně vlastní stanoviště dle písemného zadání. Každá skupina má jiné stanoviště. Ideální velikost skupiny je 6, minimální 4. Na konci první fáze naplánují, jak se prostrídají v další fázi v rolích Organizátora (na domácím stanovišti), Hodnotitele (na domácím 2. stanovišti) a Návštěvníka (na cizím stanovišti). Každý žák musí alespoň 1x být na domácím stanovišti a alespoň 2x navštívit cizí stanoviště. Výměny budou celkem 4. Je možno žákům nabídnout organizační tabulku (v přílohách). Nakonec vyplní dotazník, ve kterém hodnotí práci svou a jednoho svého spolužáka (Jak jsme připravovali stanoviště), každý člen skupiny musí být někým hodnocen.
2. V druhé fázi (40 min) žáci organizují skupinky přicházející k jejich stanovišti, hodnotí jejich práci a sami navštěvují cizí stanoviště. Na stanoviště je 10 minut, takže proběhnou čtyři výměny. Žáci se v rolích střídají, viz předchozí bod. Organizátor řídí stanoviště, zadává příchozím úkol, sděluje jim na konci správné řešení. Hodnotitel průběžně vyplňuje hodnoticí dotazník („Výuční list“). Návštěvník vyrazí na cizí stanoviště, které si vybere (nezávisle na ostatních členech skupiny) a řídí se pokyny místního organizátora. Stanoviště může žák absolvovat jen 1x. Na stanovišti se může sejít skupinka max. 6 žáků.
3. Závěrečná reflexe (20 min) formou dle výběru učitele. Možná je například diskuse nad otázkami: co pro vás bylo nejtěžší, co vás nejvíc bavilo, co byste příště udělali jinak, co se vám povedlo, jaké bylo hodnotit a nechat se hodnotit, jak jinak bychom mohli vyjádřit názor na chování spolužáka. Materiály, které je třeba vytisknout: zadání pro všechna stanoviště (každé stanoviště 1x) a materiály pro stanoviště, některé barevně (k vytištění na stanoviště, pro přehled souhrnné potřebný materiál). Dále dostatečnou zásobu

hodnotících dotazníků („Jak jsme připravovali stanoviště“ v počtu žáků; „Výuční list“ v trojnásobném počtu žáků, „Hodnocení přípravy vlastního stanoviště“ v počtu žáků). Ve vhodném poměru připraveno v dokumentu hodnotící dotazníky. Pro souhrnný seznam pomůcek na stanoviště viz potřebný materiál.

Rozsah hodnocení

Hodnocení mohou být všichni žáci.

Hodnocení

Učitel získá informace ze dvou zdrojů:

- „Jak jsme připravovali stanoviště“ – sebehodnocení + vrstevnické hodnocení; prvních 6 otázek cílí na aspekt účinné spolupráce, druhých 6 otázek na aspekt adekvátní interakce a sebereflexe
- 2x „Výuční list“ – vrstevnické hodnocení (identické otázky jako v dokumentu „Jak jsme připravovali stanoviště“); prvních 6 otázek cílí na aspekt účinné spolupráce, druhých 6 otázek na aspekt adekvátní interakce a sebereflexe

U každého žáka učitel sečte zaškrtnutá políčka pro Ano ve všech dotaznících a vyplní do tabulky Celkové hodnocení, v tabulce se mu objeví úroveň žáka. Učitel vyplňuje pouze bílá pole tabulky, zbytek se generuje dle zadaných vzorců automaticky.

Je třeba zohlednit, že někteří žáci budou mít více vyplněných dotazníků „Výuční list“ (mohou mít dva nebo tři). V případě, že budou mít tři, volí se k vyhodnocení pouze dva, a sice ty, které jsou si podobnější počtem pozitivních odpovědí.

Výsledná informace pro žáka

Celková úroveň v klíčové kompetenci sociální a personální, konkrétní zpětná vazba od spolužáků na své chování při práci ve skupině

Výsledná informace pro učitele

Výsledkem hodnocení je informace o úrovni dosažené klíčové kompetence sociální a personální, bez podrobnější informace o jednotlivých aspektech, nicméně tuto informaci by bylo možno z dotazníků také vyčíst, viz odstavec Hodnocení. Nicméně pro zjednodušení toto není primárně cílem hodnocení. Úloha postihuje všechny úrovně klíčové kompetence. Na základě získaného hodnocení může učitel zvažovat nutnost zařazení metod rozvíjejících klíčovou kompetenci sociální a personální do výuky, případně individuálnější přístup k některým žákům, kteří svou úrovní výrazně vybočují z průměru.

Obměna hodnotící aktivity ve výuce

Tuto formu včetně hodnocení lze využít v jakémkoliv vzdělávacím obsahu, jen je nutné vymyslet si vlastní stanoviště. Zopakovat úlohu s jinými stanovišti je výhodné, protože žáci už budou mít zkušenost s organizací práce a zároveň to přinese přehled o vývoji úrovně klíčové kompetence sociální a personální. Zároveň je možné při této úloze hodnotit i jiné kompetence, viz pojetí této úlohy s hodnocením klíčové kompetence pracovní (zadání je skoro stejné, pouze hodnotící dotazníky se liší).